בכתבו · ב"ד ס"י: בסיגיו · בתל"ד ל"ע: כנגד כתפותיהם · מפני שהיו נשיאות כפים כדאמרי' בברייתא גבמרא: ובמקדש · למעלה מרחשיהם מפני שמברכין לא כאן בשם המפורש וכאיה למעלה מקבלי אלבעותיהם: שמן מגביה למעלה מן הגין לא ידיו · מפני שהשם כתוב עליו:

גמ' בנשיאות כפים · פיגבייהו לא ידיהם: קשיא ליה לרבי יוחנן · מהך ברייתא שהיא לר' בגו"ם ילפה לה תיכף למפרך מה למעלה שכן קרבן ליבור כדכתיב (ויקרא ט) ויבד מעשות החטאת והעולה והשלמים וכולן של ליבור כדכתיב קחו שעיר עזים וגו' ולחם חדש הוא כדכתיב ביום החלם הרלשון בלחד לחדש הקיש וגו'(שמות מ) והוא היה יום שמיני למלואים כדתניא בסדר טולס לאהו היום וגול עשר עמהם: ר' נתן אומר לית ליה לריך · מקום לפרכת ליה גו"ם מייתי ליה בהקישא: אף בנין בנשיאות כפים · ולא תיקשי הו שכן כ"ג, דלאן משיכין על ההיקש: וכתיב כל הימים · ולא תיקשי לך הו דלא מדם ועבודה לבוד: ואיתקש ברכה לשירות · דכתיב "ומשרת גופיה מנלן דכתיב "לעמוד לשרת" ולברך בשמו": (ו) בשם המיוחד · וכי בכל מקום בשם המיוחד מזכר בכתיב(שמות ג) זה שמי וזה זכרי" לא כשלמי נכתב אלי נקרא (פסחים דף ג.) ועוד וכי בכל מקום שכינה בלה ושורה דכתיב "לכל מקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך" והוא לא יחד מקום להזכרת השם: מסורס הוא · מהופך, בכל מקום אשר לכל אליך בלהל מועד שבמדבר ובשילה ובבית עולמים: לא ליה לאיתקש לריכין למסר פניהם כעבד עובד אדוניו · שהרי הליבור לריכין למסר פניהם לגלד לכהנים: **לעניין קורא "לכהנים"**. כתיב שם שני כהנים לבבך, שליח לבור, כשנמנר ברכת הודאה קורא לאחר "כהנים" וכן הופכין פניהן שהיו הפוכין לגלד השיבה להתפלל (ג) ולהזה ולחמרין לקמן "כי רלון מלפניך שתהא ברכה זו ט': **לחמר להם** · מקרא "להם" נפקא לן שצליח לבור מזהיר לאהרן ובניו לבבך: **כהן קורא כהנים** · לא צליח לבור כהן הוא קורא ומזהיר לא חביריו הטומדים לפניו להחזיר פניהם · ולבבך לא ישראל, ולא ישראל הוא, לא **קורא כהנים**:

משלהם

שם אזכיר את שמי, והיכן אבוא אליך ואברכך: בבית הבחירה · שם אזכיר את שמי בבית הבחירה תניא אידך **כה תברכו** את בני ישראל אין לי אלא בני ישראל, גרים נשים ועבדים משוחררים מנין ת"ל "אמור להם" לכולהו תניא אידך **כה תברכו** "פנים בנגד פנים, אתה אומר פנים בנגד פנים או אינו אלא פנים בנגד עורף? ת"ל "אמור להם" כאדם האומר לחבירו תניא אידך **כה תברכו** "בקול רם או אינו אלא בלחש ת"ל "אמור להם" כאדם שאומר לחבירו אמר אביי "נקמטין לשונים כורא "כהנים" ולא אינו קורא בהן שנא' אמור לבני אהרן רב חסדא נקמטין כהן קורא "כהנים" ואין ישראל קורא כהנים" שנאמר "אמור להם-אמירה משלהם

ונאמר להגן הלה יעמדו לבבך · תימה מדרכה לימה ונלמר להגן והלכה ומבעמה וברכת מה להגן בכל לשון כדלמר לעיל (דף נ.) וי"ל דמסתברא ליה מפי למילף ברכת כהגים מברכת כה גריוס דמיהן מפורש בתורה עלמן כמי מפורשים שהיה תיפך הקללות המפורשות לתור הלים לברכה תבל לשון ברכת המזון לינה משותפת בתורה: **ורבי** יהודה לומר הרי הוא לומר כה · תבל לרבנן לית להו מסתמא כה הלה ככה:

קשיא ליה לר' יוחנן · ליט לשון הברייתא הלה לשון פי' הגמרא וה"ג לה בסיפרי ר' יוחנן לומר לו מה להגן וכו': **וכתיב** כל הימים · תימה תכפי עבודת יחיד מהיכא לן לדתכבי דתיכת בשיאות כפים ומה בכל הימים תיכת כמי עבודת לבור כגון תמיד ומרלה דוהלי לדברי הכל לימעיט עבודת יחיד מנשיאות כפים ור' יוחנן כמי תנא שיטפיה נקט ולא הוה בשיאות כפים בכל יום אלא בעבודת תמיד כדתקן בפ"ה דסדר תמיד (דף נב:) דלאחר שנאמו לויבים על גבי כבש ומלוסם ירדו ובלו להן לנסכת הגזית לאמר להן סממונה ברכו ברכה אחת והם ברכו קריאו עשרת הדברות שמע והיה אם שמוע ויאמר וברכו לא הטעם ג' ברכות אמת ויליב ועבודה וברכת כהגים והוא הדין במוספין ובתמיד של בין הערבים:

ואיתקש ברכה לשירות · לעיל קאי דקאמר מקיש גבי ט לימת לענין שירות דוקא ליתקוש להכי קאמר כיון דליתקוש לשירות הוא הדין לברכה דהא ליתקוש ברכה לשירות: **אן** ליט הלה בציטי · ריבוי הלל פי' בספרי בציטי כגון כל לחנים שבתורה ולא מסתבר לציטי ולא מסיק אדעתיה לשנויי קרא לאחר שישמש בבית חניני לא ישמשו בירושלים והא בנוב וגבעון מותרין וכ"ש בומן הזה לדוכן ואומרי' נמי התם הרי אלו בבעלי מומין ולא מלינו בשום מקום שבעל מום שפסול לדוכן אלא א"ל הני מומין שבבעלי שהשלים פסקלין בו · אף בניו בנשיאות כפים ולא תקשי הו שכן בהן נדול ראוין משבינן על ההיקש וכתיב כל הימים ואל תקשי לך הו ראש חדש ותעבודת צבור ל"ה לשנים קרא כתיב פ"ח בשיש שם שני כהנים לערך שליח לבור כשנאמר ב ר כ ת תודאה (עד חדן מבית הכנסת) ל"ה:

תוספות שאנץ

מה משרת בעמידה אף מברך בעמידה · ר"ם דכהן בעל תשובה ראשי היא לדוכן ולא מקשי' ליה למסול עבודת דכהן שנשתמר דכתיב לא יקרב אלי לשחתני והנן בס' בתרא דמנחר' כהנים ששימשו בבית חניני לא ישמשו בירושלים והא בנוב וגבעון מותרין וכ"ש בומן הזה לדוכן ואומרי' נמי התם הרי אלו בבעלי מומין ולא מלינו בשום מקום שבעל מום שפסול לדוכן אלא א"ל הני מומין שבבעלי שהשלים פסקלין בו · אף בניו בנשיאות כפים ולא תקשי הו שכן בהן נדול ראוין משבינן על ההיקש וכתיב כל הימים ואל תקשי לך הו ראש חדש ותעבודת צבור ל"ה לשנים קרא כתיב פ"ח בשיש שם שני כהנים לערך שליח לבור כשנאמר ב ר כ ת תודאה (עד חדן מבית הכנסת) ל"ה: